

TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workers Publishing Society.

JOHN VALIMAKI, Editor & Manager

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office. TELEPHONE — Office 365; Editorial Dep't 832.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

MUUTTI MIELIPITEENSA.

Alexander Howatt, joka toimi viimeisen hiililakon aikana Kansain hiilenkauppiain puheenjohtajana, sai vankilatuumion tuomari Andersonilta Indianapolissa injunktion rikkomisesta. Puolitoista vuotta aikaisemmin matkusteli Howatt hallituksen lähettämällä tyväen edustajana Euroopan maissa vakuuttamaan sikäläiselle työväestölle, että tämä maa, Amerika, oli todellakin ryhtynyt sotaan kansanvalian puolesta.

Kun Howatt kuuli tuomionsa ja lähti vankilaan, sanoi hän, että "Vapaus on kuollut!" Tällainen muutos tapahtui tämän vanhoillisen unionistin äävoissa puoletoista vuoden ajalla. Pitäköhän kaikkien vanhoillisten unionistien käydä saman persoonakohtaisen kokemuksen lävitse, ennenkuin he tulevat huomamaan, ettei voi mitään vapautta olla niin kauan kuin ryhmä yksilöitä omistaa ne tuotantovälineet joilla enemmistön täytyy hankkia elämänsä?

"VASTENMIELISISTÄ" PÄÄSTÄÄN.

Milwaukeeen vranomalset ilmoittivat, että sieltä on lähtenyt tammikuun ajalla 500 henkilöä Euroopan maihin, jääkäseen sin ne asumaan ja tammikuun on pienin matkustuskauti mitään kaupunkissa on ollut siten kun tiet Euroopan avautuivat. Sieltä on mennyt aina kahdeksan tuhaten henkilöön kuukaudessa siitä saakka kun alettiin matkustuspäivämyöntämään, eikä ole tietoa milloin kotimaihinsa palaava siirtolaisvirta lakkaa. Tehtailijat jo alkavat tuntea työvoiman puutteen, varsinkin ammattitaidottoman työväen puutetta valitetaan suuremmissa määrin työskentellessä.

Milwaukee on vaan yksi esimerkki siitä mitä tapahtuu, ja tulee yhä suuremalla vauhdilla tapahtumaan kaikissa niissä paikoissa missä siirtolaisväestöä suuremmissa määrin työskentellessä. He lähtevät, jättävät tämän maan, joka ei enää sallisi heille muita oikeuksia kuin oikeuden raataa pitkiä työpäiviä kurjilla palkoilla. Elintarpeiden hin-

YHTÄ JA TOISTA

Missä rikkaudet ovat.

Sosialistit ovat aina väittäneet että jos kapitalistinen riisti saa esteettömästi jatkaa samaan suuntaan kuin se on mennyt muutamien viime vuosikymmenien ajalla, niin koko kansasta tulee kerjäläisiä vähässä ajassa. Porvarit puolestaan väittävät, etteivät he halua, eivätkä myöskään kasaa rikkauksia. Päävastoin, he avustavat työläisiin tulemaan varakkaitiksi, ottamalla heitä "osakkaiksi" tehtai- siinsa, tasaamalla voittonsa työläisten kanssa "boonuksen" nimellä, y. m. Sosialistien silmiä eivät he kylläkkään voi sokaista, mutta on paljon sellaisiaakin jotka katselevat asiaa vain pintapuolisesti ja uskovat herrain la- verteluihin.

Liittovaltain hallitus on loppupuolella vuotta 1919 kerännyt tilastoja pankkien varallisuudesta ja kokonaistulokseksi on tullut, että pankkien varallisuus on viimeisten 20 vuoden aikana kasvanut neljästä ja puolesta biljoonasta kahteenkymmeneen kahteen ja puoleen biljoonaan. Siis pöyressä luuissa viidellä sadalla prosentilla.

On huomattava, että nämä numerot käsittävät vain pankkien varallisuuden, ei lainkaan sitä omaisuutta, joka on pankkien tekemänä voittona jaettu yksityisille, ensiksi huimaavina palkoina ja loppu voitto-osinkoina. Jos ne tilastot olisivat yleisön käytettävissä, niin sitte vasta me näkisimme numeroita.

Tuo viidensadan prosentin kohoaminen on keskimäärä. Toiset valtiot ovat tehneet siitä yli,

tain yhä kallistuessa ovat he tulleet siihen johtopäätökseen, ettei heidän puutteensa tule o- lemaan suurempi sodan raatele- massa Europassakaan kuin se on täällä ja kun heillä on siellä kaikki omaiset ja väki, jota he ymmärtävät ja joka ymmärtää heitä, menevät he sinne.

Näiden siirtolaisten mukana katoaa se paljon vainottu ulko- maalainen "akitaattori." Uusia ei voi tulla, sillä tiet ovat heil- le tukossa. Senjälkeen pitäisi Amerikassa olla rauha ja sopo- sointu, mutta on pahasti syytä epäillä, että kun näiden ulko- maalaisten paikkoja aletaan täyt- tää joka kiinalaisilla tai ameri- kalaisilla työläisillä, alkaa maan- valtävimmistä teollisuuslaitok- sista kuulua paljon hempia ääniä kuin niistä on ikänä en- nen kuulunut. Asken päättynyt rauhallinen teräslakkokin saat- taa uusiintua paljon räikeämpää kuin äskettäin. Sillä var- maan on, että kun amerikalainen työväki asetetaan niihin "roska- töihin" mitä ulkomaalaiset ovat täällä tehneet, esimerkiksi te- rästehtaisiin 12-tuntisille päivil- le kolmen ja puolen dollarin palkalle, niin paljon rumempi möly sieltä alkaa kuulua kuin tähän asti, jolloin Balkaneilta ja Italiasta tulleet siirtolaiset siellä on raatanut. Paha on vasta alulla, hyvät herrat. Se mitä tulee on sellaista, ettei si- tä voi edes karkottaa.

LINCOLN JA PORVARIT.

Tänään taas vietetään Abra- ham Lincolnin syntymäpäivää. Tuhannet porvarilehdet ja pu- huhajat ylistävät tämän maailman kuuluisan vainajan mainetta ja huomenna jo polkevat hänen va- pausihanteitaan.

Lincoln on puolijumala joil- lekin porvareille. Varsinkin sil- loin kun nykyinen trustien hal- lussa oleva republikaanipuolue tarvitsee äänestäjiä, lyö se joka toisessa lauseessa puolueelleen mainetta Lincolnilla, muistuttaen, että hän oli tämän puolueen varsinainen perustaja.

Mutta kun tulee kysymyk- seen työräitain sopiminen työ- läisten kanssa, ei silloin muiste- ta, että hän kerran eläissään lausui, että "työ on edellä ja itsenäinen pääomasta" ja että "työlle kuuluu se mitä se luo." Työväen kysymys ei ollut vielä Lincolnin aikana päivän poltta- vana kysymyksenä, kuten nykyi- sin. Sosialismista ei tiedetty täl- lä pallonpuoliskolla sanot- tavia. Mutta sisällissodan ajalla kun pohjoisvaltiot taistelivat neekerijouduen poistamiseksi, ottivat ne sosialistit mitä Euro- pan puolella silloin oli olemas- sa aktiivisesti osaa pohjoisval- tioiden asian puolestamiehen. Englannin vanhoillinen porva- risto, puuvillatehtailijat ja muut jotka olivat olleet etelävaltioiden kanssa kaupissa, olivat jyr- kästi etelän puolella, kuten he nyt ovat valkoryssän puolella, tahtoen Englannin ottamaan so- taan osaa etelävaltioiden puo- lesta. Englannin työväki, vaik-

toiset alle. Esimerkkinä voim- me mainita, että Oklahomassa on pankkien varallisuus kohon- nut 6,337 prosenttia (sanoo kuusi- sittästä viisisataa kolmekym- mentä seitsemän prosenttia.) Nevadassa 3,275 prosenttia, Ar- kansasissa 1,700 pros. Idahossa 1,691 pros., Californiassa 1,685 pros., South Carolinassa 1,343 pros., Wyomingissa 1,237 pros., North Carolinassa 1,255 pros., North Dakotassa 1,250 pros., South Dakotassa 1,234 pros., Virginiassa 1,177 pros., Floridassa 1,117 pros., Mississippissä 1,125 pros., Georgiassa 1,119 pros., Arizonassa 1,028 ja Texas- ssa 1,013 prosenttia; muissa val- tioissa alle tuhannen prosentin.

Se on hirmuista kasvamista. Tarkottaa sitä, että jokaista dol- laria kohti, mikä oli pankkien o- maisuutta Oklahomassa vuonna 1900 on nyt \$6,537. Olisi suo- tavaa, että liittohallitus julkai- sisi tilastot myöskin siitä, mitä Oklahoman maanviljelijät tuos- ta ajattelevat, montako heistä o- misti maata v:nä 1900 ja mon- tako nyt. Ne olisivat varmaan- kin mielenkiintoisia numeroita vertailla näiden kanssa.

Kuten edellä mainittiin, ei täl- lä sisällä ollenkaan ne suun- antomat rikkaudet mitä maan pankit "ansaitsevat" liikkeillä. Pankkien presidentit, tai t. s. niiden omistajat, suurimmat o- sakkaat, jotka omistamillaan o- sakkeilla äänestävät itsensä vir- kaan ja yleensä kaikki niiden den virkailijat vetävät suunnat- tomat palkat ensiksi päältä ja jäl- lellepääntä jätetään voitto-osin- koina, josta taas saa enintään luonnollisesti se jolla on enim- män osakkeita. Vielä tämänkin

jälkeen on pankeille kasaantun- nut noin suunnattomasti varoja. Pankkien presidentit ja vir- kailijat luonnollisesti ovat oi- keutettuja saamaan korkeaa palkkaa ja suuria voittoja, sitä ei kuitenkaan muut väitäkään ku- sosialistit, sillä virkailijain ne- routtahan se on, että liike me- nustuu. Mutta me työläiset väi- tämme, että meilläkin pitäisi olla oikeus saada edes niin pal- jon tämän yhteiskunnan rikka- uksista, että voisimme kunnol- leen elää. Nyt vievät porvarit sekä palkat että voitot jättä- mättä työläisille mitään.

— Kas kun tuli kirjoitettu tuo ennenkin muistin, että tämä on vapaa maa, kaikilla samanlainen tilaisuus ansaita elämä ja varal- lisuutta....

ka se oli pumpulilähteyksen lo- pputta sodan tähden etelässä joutunut työttömäksi ja niin- leen kärsimään, vastusti jyrkästi sotaan sekaantumista ja se pieni mutta toimelia internationalis- tinen sosialistinen ryhmä, mikä silloin toimi Lontoossa, järjesti Marxin johdolla Englannin työväen vastalausekokoukset, joissa sotaan sekaantumista or- javaltionden puolesta vastustet- tiin ankarasti. Näillä kokouk- silla oli se vaikutus ettei Eng- lannin porvaristo uskaltanut ryhtyä sotaan, niin suuresti kuin sen mieli tekikin orjaval- tiota lähtä puolustamaan.

Näistä kokouksista lähetti Lincoln kiitoskirjelmän Eng- lannin työläisille. Sodan ajalla lähettivät sosia- listin Marxin johdolla myöskin Lincolnille kirjelmän, jossa y- listivät asiaa, minkä puolesta hän niin uljaasti taisteli. Lin- colnin murhan jälkeen lähetti ensimmäisen internationalen siha- teeri Marx syvän valituskirjeen presidentti Johnsonille, jossa Lincolnin aatteita ja työtä ihail- tiin ja pohdeltiin sitä että sala- murhaajan käsi hänet niin ai- kuisin riisti. Eläessään kerro- taan Lincolnin luekselleen ah- kerasti New York Tribunesta Marxin kirjoituksia.

Sodan päätyttyä näki Lincoln jo selvästi mitään tässä maassa oli tulossa. Hän sanoi näkevänsä suuren vaaran kansakunnalle siinä, että sodan jälkeen oli kaikki maan rikkaus kasaantu- massa muutamien korporatios- tien käsiin. Jos hän eläisi täl- läpäivänä toistaisi hän varmaan kin vanhan tunnetun lauseensa: "Tämä maa ei voi elää puoliksi vapaana ja puoliksi orjana!" ja ryhtyisi taisteluun sen puolen kanssa, joka nyt yrittää orjuu- desta vapautua.

Sodan päätyttyä näki Lincoln jo selvästi mitään tässä maassa oli tulossa. Hän sanoi näkevänsä suuren vaaran kansakunnalle siinä, että sodan jälkeen oli kaikki maan rikkaus kasaantu- massa muutamien korporatios- tien käsiin. Jos hän eläisi täl- läpäivänä toistaisi hän varmaan kin vanhan tunnetun lauseensa: "Tämä maa ei voi elää puoliksi vapaana ja puoliksi orjana!" ja ryhtyisi taisteluun sen puolen kanssa, joka nyt yrittää orjuu- desta vapautua.

KRIISI.

Yhdysvaltain taloudellista ko- neistoa vastassa on ankarimman laatuinen kriisi. Kansakunnan tuotannon elämä on siten järjestetty, että osa sen teollis- tuotannosta — jota tavallises- ti nimitetään "ylituotannoksi" — on myötävä sen tuot- antopiirin ulkopuolella, missä se tuotetaan. Tämä tarve joh- tuu siitä seikasta, että työläi- sille maksetaan vähempi palk- kana kuin mitä hän tuottaa työ- tuotteina. Viime aikoihin saak- ka sijoitettiin tämän maan yli- tuotanto etelään ja länteen ja uusiin tuotantolaitoksiin.

On yhä suuri kysyntä Yh- dysvaltain sisällä tälle ylituo- tannolle, mutta tämä kysyntä ei ole riittävä käyttäköseen kaikkea ylijäämää mikä haakee uusia sijoituksia. Sen johdosta on osa ylijäämästä sijoitettava ulkomaille. Sota-aika on tuottanut hyvin huomattavan kaupan Europan kanssa. Ja Europa on vienyt yleisten lainain ja yksityisten liikelainain muodossa noin 15 biljoonaa dollaria amerikalais- ta ylituotantoa. Nyt on tullut aika jolloin Eu-

ropaan kansat eivät voi ottaa meidän tavaroitamme tai laina- ta meidän ylijäämäämme. Yh- dysvallat ovat lähettäneet Euro- paan paljon enempi kuin Euro- pa on lähettänyt tänne. Vuoen 1919 ajalla yksinään oli täl- lä maalla noin neljä biljoonaa dollaria. Se tarkoittaa, että seu- rauksena 12 kuukauden kaupa- ta olivat Europan kapitalistit velkaa Yhdysvaltoihin neljä tu-hatta miljoonaa dollaria tuon yhden vuoden kaudesta yksi- nään. Jos tämä toiminta jat- kuisi viisi vuotta, olisi Europa velkaa Yhdysvaltoihin 35 bil- joonaa nykyisen 15 biljoonan sijaan.

Mutta tilanne ei voi jatkua. Maksu kansainvälisistä tava- ralahteyksistä tehdään ei lähettä- mällä rahaa yhdestä maasta toise- seen vaan lähettämällä tavaroi- ta. Yksi lasku asetetaan tois- taan vastaan aivan samaten kuin yksi pankkiteksti asetetaan tois- taan vastaan pankkien tasau- laitoksessa. Kun tavarain arvo ei tasaannu, lähetetään toisinaan kulta eroavaisuuden tasaami- seksi.

Ei ole mitään mahdollisuutta maksaa nykyistä kauppabalans- sia kullassa. Ensiksi, sentäh- den ettei maailmassa ole riittä- västi irtonaista kultaan sen teke- miseksi ja toiseksi sentähden, että meidän pankkiirime ei- vätkä uskalla keskittää kaikkea koko maailman kultaan tänne Yh- dysvaltoihin. Näinollen on las- ku maksettava tavaroissa. Mut- ta Europa ei voi nykyisin tuot- ta kylliksi tavaroita tasataks- seen tämän sille epäedullisen kauppabalanssin.

Näinollen on kysyntä Euro- pan rahalle Yhdysvaltoihin tu- levista lähteyksistä verrattain pieni ja yhdellä dollarilla Ame- rikan rahaa voi ostaa enempi kuin normaalisen vasta-arvonsa Europan rahaa. Europalainen ostaja joka haluaa saada tava- roita Amerikasta saa maksaa 9 frangia yhden dollarin arvois- ta tavaroista sentsijän että hän maksaisi normaaliajan 5 fran- gia. Tämä tekee hinnat niin korkeaksi hänelle, että hänen täytyy lykätä ostoksiaan kun- nente vaihtoarvo on suotuisampi. Se merkitsee Yhdysvaltain ulos- viennin pienentymistä.

Pienenvä ulosvientii merkitsee pienenvä tavarain kysyntää ja tavarain kasvavan pienentymä- nen merkitsee tuotannon pie- nentymistä; tuotannon pienentyminen merkitsee työvoiman kysynnän pienentymistä, alen- tuvaa ostokykyä — kaikkea sitä vanhaa ilkeää kieroista, mikä johtaa kovin aikoihin.

ropan kansat eivät voi ottaa meidän tavaroitamme tai laina- ta meidän ylijäämäämme. Yh- dysvallat ovat lähettäneet Euro- paan paljon enempi kuin Euro- pa on lähettänyt tänne. Vuoen 1919 ajalla yksinään oli täl- lä maalla noin neljä biljoonaa dollaria. Se tarkoittaa, että seu- rauksena 12 kuukauden kaupa- ta olivat Europan kapitalistit velkaa Yhdysvaltoihin neljä tu-hatta miljoonaa dollaria tuon yhden vuoden kaudesta yksi- nään. Jos tämä toiminta jat- kuisi viisi vuotta, olisi Europa velkaa Yhdysvaltoihin 35 bil- joonaa nykyisen 15 biljoonan sijaan.

Mutta tilanne ei voi jatkua. Maksu kansainvälisistä tava- ralahteyksistä tehdään ei lähettä- mällä rahaa yhdestä maasta toise- seen vaan lähettämällä tavaroi- ta. Yksi lasku asetetaan tois- taan vastaan aivan samaten kuin yksi pankkiteksti asetetaan tois- taan vastaan pankkien tasau- laitoksessa. Kun tavarain arvo ei tasaannu, lähetetään toisinaan kulta eroavaisuuden tasaami- seksi.

Ei ole mitään mahdollisuutta maksaa nykyistä kauppabalans- sia kullassa. Ensiksi, sentäh- den ettei maailmassa ole riittä- västi irtonaista kultaan sen teke- miseksi ja toiseksi sentähden, että meidän pankkiirime ei- vätkä uskalla keskittää kaikkea koko maailman kultaan tänne Yh- dysvaltoihin. Näinollen on las- ku maksettava tavaroissa. Mut- ta Europa ei voi nykyisin tuot- ta kylliksi tavaroita tasataks- seen tämän sille epäedullisen kauppabalanssin.

Näinollen on kysyntä Euro- pan rahalle Yhdysvaltoihin tu- levista lähteyksistä verrattain pieni ja yhdellä dollarilla Ame- rikan rahaa voi ostaa enempi kuin normaalisen vasta-arvonsa Europan rahaa. Europalainen ostaja joka haluaa saada tava- roita Amerikasta saa maksaa 9 frangia yhden dollarin arvois- ta tavaroista sentsijän että hän maksaisi normaaliajan 5 fran- gia. Tämä tekee hinnat niin korkeaksi hänelle, että hänen täytyy lykätä ostoksiaan kun- nente vaihtoarvo on suotuisampi. Se merkitsee Yhdysvaltain ulos- viennin pienentymistä.

Pienenvä ulosvientii merkitsee pienenvä tavarain kysyntää ja tavarain kasvavan pienentymä- nen merkitsee tuotannon pie- nentymistä; tuotannon pienentyminen merkitsee työvoiman kysynnän pienentymistä, alen- tuvaa ostokykyä — kaikkea sitä vanhaa ilkeää kieroista, mikä johtaa kovin aikoihin.

Nyt jo on tämä tilanne kehity- tyttävä. Ulosvienti pienenee, työttömyys kasvaa. Siihen men- nessä kun poliittinen valtaistu- nellu on hyvässä käynnissä vau- dissaan tulee monenlaisia ky- syttä vanhan puolueiden lää- kekirstujen nukutusjuomille ja silmäinpeitteille, jotka takaavat silmälänsä pimentämisen ja järjen tylystyttämisen kunnnes kriisi on ohi. — Scott Nearing.

aina kehuttu, että ne ovat kor- keita, mutta ei niissäkään näy keuhumista olevan. Keskimäärä- niissä on \$3.15; alin \$2.28 eteläs- sä ja korkein \$4.49 länsipohjois- ssa. Harvestipalkkoihin palk- kottain sisältyy jonkunverran ruokaakin. Ilman ruokaa oli keskimäärä \$3.83.

Lopuksi tullemme päiväpalk- kalaisiin, joiden palkasta on las- kettu keskimäärä sisällyttämättä siihen elonkorjuuajaksi, ja se on pohjoisvaltioissa, länteen Miss- sissippijosta, \$3.22 ja ruoka; e- teläiset valtiot \$1.85 ja ruoka; ilman ruokaa: pohjoisessa \$4.03 ja etelässä \$2.39.

Alkaa nyt vain kukaan kadeht- tiko maanviljelystyöväestön tie- nestejä. Kun ottaa huomioon, että heidänkin on täytynyt kul- kea työmaalta toiselle, kuten kulkevan työväestön konsanaan, ja kun sitte on kuluttanut joi- takin kuukausia vuoden mittaan työnetintään, dollarin tai pari rautatiekyteihin, y. m. satun- naisiin pikkumenoihin, puhunut- takaan sellaisista kuin perheen elättämisestä, niin kummalta tuntuu, että nykyäänä tuollai- silla ansioilla elää.

Maanviljelystyöläiset tekevät enimmäkseen työtä kuukausit- taan, joka edellyttää, että heidän on työskenneltävä pyhä-arkia- elonkorjuun aikana pimeästä-pi- meään silloinkin kuin varsinaiset elonkorjuajat työskentelevät ai- noastaan 8—9 tuntia päivässä.

Edelläolevat numerot ovat hallitusviraston keräämiä, joten niiden luotettavuudesta ei liene epäilyä.

Amerikalainen nainen on hil- jaitain saanut kunnian tulla nai- duksi Europassa kuninkaallisen

Venäjän arvoitus

Kirj. A. Stein.

Idässä tapahtuneesta muutok- sesta sotilaallisesta tilanteesta on ollut välttämättömänä seura- uksena kokokäynnös Englannin ja siis myöskin liittoutuneiden poliittisessa Venäjän nähden. Vielä Englannin valtiomiehet peittelevät tätä käynnöstä jyr- kästi torjuvissa puheissaan, mut- ta siitä huolimatta on ilmeistä, että Englanti liittoutuneitten johtavana valtiona valmistelee maaperää rauhantekoa varten Neuvosto-Venäjän kanssa saad- kseen idästä epämaaraisten sotilaallisten laakerien asemasta ainakin taloudellisia etuja ja jol- lain tavoin päättökseen kalliik- si käyvä Venäjän seikkailun. Venäjän ja Englannin välillä Kööpenhaminan neuvotteluja vankien vaihdosta samoin kuin Tarton rauhaneuvotteluja Neu- vosto-Venäjän ja Itämeren mai- den välillä voidaan pitää rauha- hanteen ensi askeleina. Niiden tulokset ratkaisevat, seuraako idässä veristä kesäseuraa pian tuhoutuneen taloudellisen elä- män usuinta-aika ja saadaanko ratkaisu polttavimmille yhteis- kunnallisille valtiollisille ja kam- palleisille kysymyksille.

Nykyhetkellä eivät nämä ky- symykset tosin esiinny erikoisen selvästi, sillä ulkoinen vaara on tunkenut Venäjällä sisäiset vastakohdat syrjään ja pakotta- nut keskittämään kaikki voimat sotilaallis-monarkistisen taantu- muksen torjumiseksi. Varsinaisen rakentava työ kaikilla yhteiskunnallisen elämän aloilla on sen vuoksi suurimmaksi osaksi vielä tulevaisuuden helmassa. Ei liene liian rohkeata väittää, että bolshevismiin tähänastinen toimi- minen on ollut vanhan taloudel- lisen ja yhteiskunnallisen jär- jestelmän murtamista, jälletra- kennustyön suunnittelusta ja liittoutuneiden tukeman junke- rikapitalistien luokan vallaan pa- lauttamispyrkimysten kukaista- mista. Bolshevikkien järjestely- työn suuremmin tulos on e- päilemättä "punainen armeija", joka Trotskin johdolla on kyen- nyt vastustamaan vihollisen hyökkäyksiä kaikilla rintamilla. Mutta siihen onkin tähän asti kulunut bolshevikkien komissa- rioiden koko rakentava toimi- ta. Teollisuus — mikäli se on säilynyt — on palvelut suurim- maksi osaksi armeijan tarpeita. Tarmokkaimmat, päämäärästä tietoisimmat ainekset on lähet- ty rintamille. Köyhälistön on täytynyt ponnistaa voimansa äärimmilleen ja jättäen syrjään kaikki muut tehtävät ase käde- sä puolusta Neuvosto-Venäjän olemassaoloa.

Samalla kun köyhälistö kävi tätä puolustusaitelua ja pani alttiiksi parhaat voimansa tur- vataksaan köyhälistön valtion, kulki kehitys edelleen. Se ei päässyt ulkonaisesti esiinty- mään, sillä välttämättömän itse- puolustuksen pakottamana tu- kahdutti diktaatturihallitus kaik- perheeseen. Tosin ei tuo kuin- kaalisen perheen pää ole enää kuningas, mutta samantekevää, on hän joskus ollut. Entisen Kreikan kuninkaan Konstan nuorin veli Kisto on viidokkin löytynyt mieltietyt, sellainen jo- to voi rakastaa myötä- ja vas- toinkäymisessä.

Risto on vielä nuori mies, oi- keastaan hiljattain miehiksi tul- lut. Huolimatta nuoresta iäs- tään, omaa hän verrattain pal- jon harkintakykyä, sitä jota a- merikalainen sanoo "common sense". Sen todistaa hänen nai- makaappansa. Amerikalaiset ei- vätkä omannet niin paljon, eikä liikeneroutta lainkaan, vai he- lekö, että nuori perijätär ei väl- littänyt amerikalaisista, otti mie- lummin miehen ehta antiikki- sestä rodusta, miehen joka on vielä nuori, ettei kuole kesken- täältä, kuten teki hänen toinen miehensä.

Mrs. Leeds on tämän onnellis- en nuoren naisen nimi, joka on saanut kuninkaallista perheestä miehen, tai poikasen miehek- seen. Hän oli ensimmäisen ker- ran naimisissa jolloinkin kah- deksantoinista vuosisadan loppu- puoliskolla, mutta kaikkeinkin tuumi, ettei viitti mitään vuosisa- taan alkuun vanhan miehen kanssa ja niin otti eron 1898, samoihin aikoihin kun Spanja kävi sotaa Amerikka vastaan, jos luvjoi- sista sellaisesta sodasta lukeneen- sa; sotaveteraaneista ei ole mon- takaan enää elossa. Niin alkoi hän vuosisadan ilman miestä. V. 1908 kuoli hänen toinen miehen- sä jättäen jälkeensä neljätoista miljoonan dollarin perinnön. Miehensä kuolema vaikutti hä- nään niin masentavasti, ettei

meinnannut koko miessukupuoli- enään kelvata. Nyt sentään löy- tyi vielä yksi, se ainoa, joka kel- pasi, mutta se ei olekaan mi- kään tavallinen mies, on kunin- kaallinen nuorukainen.

Niin se on mailma täynnä ti- laisuuksia amerikalaiselle. Muu- tamalla sanalla tuli leskirouvas- ta Englannin kuninkaan ja Spanjan kuningattaren serkku ja Kreikan nykyisen kuninkaan tä- ti. Ja kaikki tuo vielä nuorella iällä, ei ole täyttynyt vielä puo- la vuosisataa, ehtinyt olla kolme kertaa naimisissa viimeisen 25 vuoden aikana — mutta rouva onkin kaunis.

Seinäkarttoja
viellä saatavana helmikuun ajan!

KASVANEEN kysynnän tähden ja toivolla, että jokainen To- verin lukija olisi tilaisuudessa saamaan itselleen uuden Keski- Europan ja Suomen kartan, mikä pitäisi olla joka talon seinällä, olemme tilanneet uuden painoksen sanotusta kartasta, joten sitä saa jokainen entisillä ehoilla vielä tämän kuun ajan.

RIENTAKÄÄ siis hankkimaan uusia tilauksia Toverille ja To- veritarelle, ettei tarvitse tulevaisuudessa juosta naapurinne kat- somaan mistä kulkee uusien Europan valtakuntien rajat, kun joudutte niistä väittelemään kylämiestenne kanssa, jotka ovat vahvistaneet kirjaitojaan myöskin karttiedoilla.

TILAAJAT, jotka eivät vielä ole saaneet karttaa, saavat sen parin viikon kuluttua, sillä uusi painos kartasta saapuu silloin ja kartat sen jälkeen lähetetään siinä järjestyksessä kuin tilauk- set ovat tänne saapuneet.

UUSI PAINOS on siksi suuri, että kartat eivät loppu kesken. TOVERIN LEVITYSOSASTO.

ki sille vahingolliset elämän vir- taukset. Mutta taloudellisia la- keja eivät ankarimmatkaan dik- taattoritoumenpiteet voi mail- masta hävittää. Siksi eivät neuvostohallituksen määräykset eivätkä "vastavallankumouksen tukahduttamiseksi perustetut e- rityiset valioikunnat" voineet es- tää kommunistien ulkokuoren alla elämästä yhteiskuntaa, mikä peruspiirteisään ei vastaa kom- munismin eikä neuvostojärjes- telmän aatteita.

Alkaaksemme jälkimäisestä viittäme ensiksi, että neuvos- tojärjestelmää ei ole sovitettu käytäntöön sellaisena, kuin se sisältäyty federativisen neuvos- tosavallan perustuslakiin. Jo bolshevikivallan ensimmäisenä vuotena pilaantui tämä järjes- telmä sen kautta, että alkupe- räisten valittujen neuvosten si- jasta ryhtyivät poliittista valtaa harjoittamaan niistä muodoste- net virkavalitset neuvostot puoleen toimihenkilöiden joh- tamina. Sellainen neuvosten sijalle, jotka olisivat työväen- joukkojen itsehallintoilmiä on muodostettu yhäältäpäin joh- dettu, keskitetty valtiokoneisto Köyhälistöainesten tukemana tämä koneisto nyt pyrkii tyydyt- tämään valtion ja talouselämän tarpeet.

Tällainen järjestelmä onkin kenties Venäjällä vielä tällä het- kellä ainoa mahdollinen, mutta hallintoelimen valta tuskin u- lottuu kaupunkien rajoja ulom- maksi. Talonpoikaissäestön suu- ret joukot, siis Venäjän kansan suuri enemmistö elää kylissä o- maa elämänsä suurestikaan vä- littämättä kaupungeissa vallitse- vassa poliittisista ja taloudellis- ta muodoista. Sen harrastukset rajoittuvat tahtoon edelleenkin säilyttää hallussaan vallanku- muksen kautta maaperä ja saada tämän maan tuotteista mahdol- lisimman paljon rahaa ja tava- raa kaupungeista. Senvuoksi onkin tilanne Venäjän maaseu- dulla aivan samanlainen kuin Ranskassa konventin aikana. Sa- moinkuin Ranskan suuren val- lankumouksen aikana Ranskan

luokan "hoopojen" valtakunnas- sa. Siellä auttaa yksi toistaan niin kauan kuin varat riittää, annetaan markasta puoli tarvit- sivalle, oli hän tuttu tai tun- maton, ja "hyvää päivää" on väkka minkälaiselle vastaan- otalle jolla vain on sen puu- teessa. Siis henkisesti ja mor-aalisesti paljon yläpuolella hal- litsijoita. Lyöppä sinäkin Nika myrkytyslajajan ja tule maan amerikalaisen hoopojen jou- koon "jungelini", siellä saat a- jankulukuksilla muuta huu- kkaa juttua. ***

Ruotsiin ja Saksaan tulleet pakolaiset Venäjältä kertovat, että Pietariin on perustettu oi- kein avioerotomisto, jonka pää- nä toimii entinen oikeusministeri Spitzberg. Avioeron saanti kuuluu myöskin olevan helppoa, ei tarvitse muuta tehdä kuin pi- tää nimensä erohakemuksen al- le ja ero on myönnetty.

Ei suinkaan kurkaan epäile a- sian todenperäisyyttä, sillä "pa- kolaiset" Venäjältä nykyäänä ovat sitä luokkaa, jonka sama entisaikoina oli yhtä paljon kuin laki, sitä ei saanut epäillä juu- tumatta hukkojen ta. Me, heid- täm entisiä alamaistaan, tunne- me heitä kohtaan osanotta- vaisuutta. Ihmettelemme vain, miksi siellä avioerot ovat tar- peellisia, eihän siitä ole pitkä- aikaa kun kaikki tämän maan kapitalistitiedet kertoivat ry- ristyttyvänsä uutisena ameri- kalaisille, että Venäjällä ovat bol- shevikit kansallistuttaneet nai- set.

Odotamme seuraavaa tiedon- antoa.

Tanteli